

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANO 4. — TELEFON 2-52

Boszorkánypörök

emléke kísért, megértjük a középkor boszorkánypörreit, ahogy tettei leplezetlenségében itt látjuk ezt az asszonyt — mondotta a nagy bécsi per végtárgyalásán Meissner közbíró, mikor a legsúlyosabb büntetés kiszabását követelte Luner Jozefin számára. És ez a büntetés nem is késett. Kötél általi halálra ítélték ezt a minden idők egyik legnagyobb bűnözőjét, akinek még saját védője sem tudott találni enyhítő körülményt, legalább némi irgalomra hangoló momentumokat. Szilajon, támadó hevíletben, mint a vérszomjas tigris, állott ott bírái előtt az egész tárgyalás folyamán a félelmetes némbor, a fegyőröknek kellett szüntelen megfékezni, mint egy ketrecéből kitörni készülő vadállatot. Magabizáltságnak, megbánásnak még az árnyéka sem ült ki sohasem erre a kísértetiesen sápadt, egyetlen arcra, püánatra sem homályosodtak el ezek a vérszesen falánk, óriási fekete szemek, amelyekkel úgy tudott nézni férfi és nő áldozataira, mint az anakonda kigyó megbüvíült zsákmányára. Valóban a régi boszorkánypörök atmoszféráját hozta ez a bűnpör, elhomályosítva Tarnoszkva grófnő és minden más klasszikus kriminális női jelenések háttorzongató emlékeit, hogy egyenesen visszavigyen a legendás középkorba, mikor még titokzatos várakban kékszakállak és kényurnók teljesen szabadon zsarnokoskodtak és uralkodtak életre-halálra környezetükön, jobbágyaikon. Báthory Erzsébet, Csejtvár asszonyának alakja, kel életre a modern világ kellős közepén ebben a démoni asszonyban, aki egyszerű eláruló lányból zongoragyárosnőig, nygynevezett urnőig küzdötte fel magát misztikus zsarnoki praktikáival. Megdöbbentő hasonlatosság! Báthory Erzsébet, aki a szolgálatára berendelt fiatal lányok megkínzásában gyönyörködött és fiatal leányok vérében fürdött, mint ahogy a legenda konokul tartja magát. De hát vállalt vonatunk-e a legendákra és idézhetjük-e régesrégi bölcs Kálmán királyt, hogy boszorkányok nincsenek, amikor a modern büntetőjog és ember szemlélet teljes fegyverzetével rendelkező bécsi főügyész a régi ördögös pereket idézi? Nem mint az alvilág szövetségese üzte-e gonosz uralmát Luner Jozefin a mödlingi villában? Ahogy mindenkit, aki csak a közelébe került, sőt még saját gyermekét is, ördögös játékaik eszközevé tette? Ahogy cselédje sokaságát, akit mint vámpír szemelgetett ki magának és házába csalogatta, ütötte-verte, tüzes vassal égette és végül az utolsót a halálba vitte, hogy így maga is átélje az elpusztulás minden borzalmait — mindez így együtt, mindez a bestiális nem boszorkányság-e? Mondhatjuk-e ezek után, hogy akadt még egy vékony szál is, ami ezt a sátni némbort az emberek közösségéhez kötötte? Ott hallatszott-e a nagy tárgyaláson, hogy bűn volna öt hívtésnek, anyának nevezni és nem szabad öt embernek tekinteni, mert nem méltó erre a névre. Viszont az elmeorvosi szakértők megállapították, hogy minden hisztériája és abnormitása ellenére is beszámítható. Agya, ítélőképessége kifogástalanul működik, tehát tudja jól, hogy mit cselekszik. Már pedig, aki tudja, hogy mit tesz, az felelős, hogyha még olyan ellenállhatatlan rontó szenvedély hajtja is. De még hogyha nem is lehetne teljesen áthatolni azon a lelki mélységen, hogy milyen

viszonylatban áll parancsoló rontás és elhárító akarat, akkor is helytáll az ítélet. Támadnak időnkint olyan emberszábasu szörnyek, akik lelkialkatukban olyanok, mint a

boszorkányok vagy a babonás vérszopó vámpír. Nem az a kérdés, hogy van ez, miért van ez, hanem mindenekelőtt az a feladat, megszabadítani tőlük az emberi társadalmat.

Már pedig erre az az egyetlen eszköz, amit a bécsi bíróság alkalmazott: egy hurokszorítással megszüntetni ennek a javíthatatlan rontásnak a mérges leheletét. (Flaneur)

Háborus veszedelem rejlik a szovjet legújabb lépése mögött

A nemzetközi politika terén Szovjet-oroszország részéről olyan lépés történt, amely igen könnyen végzetes következményeket vonhat maga után. Szovjet-oroszország ugyanis londoni nagykövete útján jegyzékét intézett az angol fővárosban ülésező semlegességi bizottsághoz részvevő államokhoz, amelyben tiltakozik az ellen, hogy Európa fascista államai nem tartják be Spanyolországgal szemben kimondott semlegességi ígéretüket.

A beadványhoz adatok és akták vannak csatolva, amelyekből állítólag kiderül, hogy bizonyos államok a spanyol nemzeti felkelőket tettelesen támogatják. És pedig nemcsak pénzzel, hanem fegyverszállítmányokkal is. Erre való tekintettel a szovjet kormány közli, hogy amennyiben a semlegességi bizottság ezt nem tiltja be és nem szolgálatot elégtételt, úgy

Szovjet-oroszország feloldottnak érzi magát a semlegesség ügyében önként vállalt kötelezettsége alól.

A jegyzék átvétele után a semlegességi bizottság elnöke intézkedett, hogy pénteken délre a bizottság ülésre jöjjen össze, amelyen az orosz jegyzékét behatóan tárgyalják.

Angol hivatalos politikai körökben Szovjet-oroszországnak ez a bejelentése, hogy a spanyolországi eseményekkel szemben vállalt semlegességi kötelezettségeit nem akarja betartani, nagy feltűnést keltett.

A bejelentésnek Franciaországban is kínos hatása van.

Hivatalos francia körök igen nyugtalanok már azért is, mivel ez a bejelentés Franciaországot teljesen váratlanul érte. Hogy milyen következményei lesznek Oroszországnak ezen lépésének, az már a legközelebbi napokban nyilvánvalóvá lesz.

Rómában ellenszenvesen fogadták az orosz bejelentést. Ugy tudják, hogy Szovjet-oroszország jegyzékére Olaszország nem válaszol.

Ha mégis válaszra szánja el magát Olaszország, akkor vissza

fogja utasítani Szovjet-oroszországot vádjait.

Rómában különben az a felfogás, hogy Szovjet-oroszországnak a spanyol polgárháborúval kapcsolatosan tett bejelentése új nemzetközi bonyodalmakkal fenyeget. Rómában az orosz vádakat mesterségeseknek mondják. Ha azonban Oroszország vádaskodásait tovább folytatja, akkor az olasz kormány közölni fogja azt, hogy a madridi vörös kormány mely országok részéről részesül támogatásban.

Olasz körökben az a felfogás, hogy Szovjet-oroszország londoni lépését csak azért tette meg, hogy nyíltan a madridi kormány oldalára állhasson.

Londonban a nemzetközi benemavatókózási bizottság ma délelőtt tartja ülését. Ennek főtárgya a szovjet kormány jegyzéke lesz. Angol felfogás szerint a szovjet jegyzékbe foglalt állításokat alaposan meg kell vizsgálni. A szovjet nyíltan hangoztatta a maga vádjait, tehát nem szabad azokra zárt ülésben válaszolni.

Londonban nem titkolható aggodalom kíséri a szovjet kormány követelését. A szovjet azt is követeli, hogy a spanyolportugál határra Portugália előzetes megkérdezése nélkül küldjenek ki bizottságot annak a megállapítására, hogy

Portugálián keresztül fegyvereket szállítanak a spanyol nemzeti csapatoknak.

Párisi politikai körök attól tartanak, hogy súlyos következményei lehetnek annak, ha Szovjet-oroszország felfoldja a semlegességi megállapodást.

Ebben az esetben szovjet hajók befutnak a valenciai, barcelónai és alicantei kikötőkbe, amelyek még a kormánycsapatok kezén vannak.

A szovjet hajók valószínűleg Szovjet-oroszországba szállítják a spanyol menekülteket. Nem lehetetlen, hogy a nemzeti felkelő csapatok hadihajói a tengeren szembeszállnak majd velük és összeütkezésre kerül a sor. A barcelónai, valenciai és alicantei kikötőkben horgonyzó

angol hadihajók parancsot kaptak a spanyol vizek elhagyására, hogy így

kikerüljék az esetleges konfliktusokba való bevonásukat.

A nemzetközi politikai élet sulypontja a spanyol semlegességgel kapcsolatban jelenleg Londonban van. Genfben a Népszövetség közgyűlése egyelőre nem tart teljes ülést, hanem csak a különböző bizottságok tanácskoznak. Genfben elsősorban a népszövetségi alapokmány reformjával foglalkoznak.

A Népszövetség elnöksége az alapokmány reformjával foglalkozott és Saavedra Lamas azt javasolta, hogy a reform tanulmányozására bizottságot küldjenek ki.

Ennek véleménye azután kerüljön a Népszövetség legközelebbi ülészakán tárgyalásra. Litvinov szovjet orosz külügyi népbiztos tiltakozott az ellen, hogy a Népszövetség reformját ilyenképpen levezik a napirendről. Követelt, hogy a közgyűlés főbizottsága még ezen a héten foglalkozzék a reformtervezetek tanulmányozásával és hogy a népszövetségi közgyűlés még ebben a mostani ülészakában állást foglalhasson a reform ügyében. Az elnökség azután ilyen értelemben hozta meg döntését.

A népszövetségi közgyűlés tegnap délután félhat órákor ülést tartott, amelyen névszerinti szavazással,

nem állandó tanácsstagoknak három esztendőre Kinát ötvenegy, Lettországot pedig negyvenkilenc szavazattal választották meg.

Ezzel a tanácstagságok száma tizenötre emelkedett. Saavedra Lamas elnök egy bizottság kiküldését javasolta, amely a népszövetségi alapokmány reformjára vonatkozó indítványokat tanulmányozza. Chile képviselője javasolta, hogy a reform ügyében kérdezzék meg a nem tagállamokat is.

Erre vonatkozólag a kiküldendő bizottság, amely ma ül össze, fog dönteni.

Ghibu Onisifor legújabb cikke

Magyar szentek Romániában és miben áll István, Magyarország első királyának „szentsége“

Ghibu Onisifor egyetemi tanár ígéretéhez híven folytatja cikksorozatát a „magyar” szentekről. Tegnap ismertette bevezető cikke után az első folytatás nem jutott el hozzánk, mert az ugy-látszik az Universtulnak csak a főváros részére készített példányaiban jelent meg. Megkaptuk azonban a harmadik cikket, amely Szent István, az első magyar király tetteivel foglalkozik és meg-állapítja, hogy

ennek a „magyar szentek” az érdemei nem annyira vallási természetűek, mint inkább nemzetiek és politikaiak.

Ezt azzal kívánja bizonyítani, hogy idéz egyes magyar írók műveiből, amelyekben Szent István úgy szerepel, mint Magyarország megmentője. Ghibu szerint „a szent” — következetesen idézőjelben közli ezt a szent szót, amivel azt jelzi, hogy hiába tiszteli az egész római katolikus egyház az első magyar királyt szentként, ez mind nem számít, mert István király magyar volt és mint magyar valószínűleg nem lehetett szent — csak nemzeti hős volt, aki az Azzsiából jött magyaroknak nagy hazát biztosított Európában és ezt a hazát garantálni hivatott ma is. Ha néhány szóval akarjuk jellemezni Szent Istvánt — írja Ghibu — úgy, amint a magyar közvéleményben él, akkor azt mondhatnánk, hogy ő

égi védője Nagymagyarország-nak és jótállója a trianoni szerződés revíziójának.

Ezzel a hangulatos megállapítással fejezi be cikkét Ghibu. A tudományos történelem néhány tényét kell Ghibu írásával szembevetnünk. Az ő véleménye az, hogy Szent István tulajdonképpen nem is volt olyan szentéletű, hogy ezért megérdemelte volna a szentek sorába való iktatást. Nem a mi hitvátságunk, hogy cáfoljuk. Ha Ghibu azt a fáradságot vette volna magának, hogy meggyőződjék róla, milyen

hosszadalmas és minuciózus vizsgálat után történik meg a szenttéavatás a római egyházban,

akkor ilyent bizonyára nem állított volna. Tény az, hogy István első magyar királyt az egyetemes keresztény egyház szentjei sorába iktatta és éppen úgy szentje ennek az egyetemes egyháznak, mint akár Szent Ferenc, Szent Alajos, Szent Ignác és a többi száz meg száz szent, akik nem voltak magyarok. És a katolikus magyarok éppen úgy tisztelik ezeket a nemmagyar szenteket, mint a többi nemzet a magyar szenteket. Ghibu az ő megállapításaival bírálja és rosszalja — ezer esztendőre visszamenve a kétezer esztendő egyház történetében — azt az eljárást, amelyet a Sentszék minden idők viharai közepette változatlanul követ. Ezen az eljárás, mely nem egyházipolitikai, hanem hitéleti, Ghibu semmiféle kritikája nem fog változtatni a jövőben sem.

Kifogásolja azt is, hogy Szent Istvánt

a magyarság Magyarország megmentőjeként tiszteli. Ha egy kissé forgatja, nem is a magyar, hanem a világtörténelem lapjait, akkor

bizonyítottak fogja látni ő is, hogy Szent István tényleg Magyarország megmentője volt, sőt ezen túlmenően az akkori nyugati kereszténység védője.

A magyarok mint pogányok jöttek a Duna és Tisza vidékére és nomád életük egyetlen célja a harc volt. Tudja, hogy elég messzi vidékeket bebarangoltak és tudja, hogy a nyugati keresztény népek imáikba foglalták, hogy a magyarok nyilaitól ments meg Uram minket. Nos, ezt a nyilzáport hártotta el Szent István Európa felől, amikor népét a keresztény hitre térítette és ezzel megteremtette az alapját annak, hogy a magyarok belekapcsolódjanak a nyugati keresztény civilizációba.

A pogány nomád harcoss magyarokból szelid keresztény nép lett, mely államot alapított és

a későbbi évszázadok folyamán nem egyszer vetette gátat más pogány népek Európa ellen törő áramlatának.

Ez Szent István érdeme volt keresztény és állampolitikai szempontból. Hogy életében és halála után milyen csodatételek

történtek, azt bármely tudományos egyházi könyvből megállapíthatja. A Szent-szék, mellyel — saját vallomása szerint — összeköttetésben áll, bizonyára szívesen rendelkezésére bocsátja azokat az adatokat, melyek alapján István magyar királyt szentté avatták. De éppen mint keresztény embertől — szereti kereszténységét hangoztatni — különösnek találjuk, hogy olyan lebecsüléssel tárgyalja azoknak, az egyetemes római egyház kebelébe tartozó, szenteknek életét és a legmagasabb egyházi fórumok által éppen a szenttéavatás által elismert életét és ténykedéseit,

akiknek bírálatától tartózkodni a más felekezethez való tartozás pusztá ténye is megkövetelné.

Négyszáz millió keresztény elismeri ezeket a szenteket és ezzel a négyszáz millióval szemben áll Ghibu az ő idézőjeles magyar szentjeivel. Nyugodjék bele, hogy a római egyház szentjeinek tiszteletén semmiféle politikai eszmefuttatás nem fog változtatni, aminthogy mi is kénytelenek vagyunk beletörődni abba, hogy Ghibu hiába próbáljuk meggyőzni támadásainak alaptalanságáról. Mint más-vallásutól egy kis tapintatot kérni azonban a mi vallásunk, a mi egyházunk és annak intézményei iránt, — ehhez jogunk van.

Haza szállították az elhunyt magyar miniszterelnök holttestét, amelyet holnap délelőtt temetnek

AMünchenben elhunyt magyar miniszterelnök holttestét különvonaton szállították Budapestre. Tegnap reggel Bécsben Schuschnigg osztrák kancellár koszorút helyezett a koporsóra az osztrák kormány és a diplomáciai testület jelenlétében. Hegyeshalomnál a magyar kormány megbízottai fogadták a vonatot, amely délben érkezett a keleti pályaudvarra. A különvonaton érkezett Gömbös Gyula özvegye, Dóra leánya, Ernő és Gyula fia, valamint a magyar előkelőségek. Az elhunyt édesanyja Hegyeshalomig utazott fia holtteste elé. A koporsót az állomás kupolacsarnokában felállított katafalkra helyezték, majd egy gyászdal elhangzása után Raffay Sándor evangélikus püspök imát mondott. Ami vigasztalásunk és a mi megbékélésünk Istene áldja meg a mi bánatunkat — kezdte szavait — és hallgassa meg a mi imádkozásunkat az ő végtelen kegyelmességéből a mi Urunk Jézus Krisztus érdemeiért. Mennyei Édesatyánk, jóságos Istenünk! Akit az örökévalóság végtelen országútján vándorlásra indított rendelkező szent akarattal,

ime most pihenő állomáshoz érkezett. Alázatos lélekkel kérünk, áldd meg a haza szent földjébe visszatérő testvérünknek hazaérkezését, a Te végtelen kegyelmességeddel nyisd meg a hazatért lélek előtt a mennyország kapuit. Megáldom a te hazajöttödet, elhunyt testvérünk. Megáldom az Atya, Fiu és Szentlélek, örökkévaló Egyisten nevében.

Utána Szendy Károly polgármester mondott beszédet, majd újabb gyászdal és a magyar Himnusz hangjai mellett a koporsót gépkocsira vitték és a parlament kupolacsarnokába szállították, ahonnan holnap délelőtt tíz óra körül megvége a temetés nagy gyászpompá közepette.

Az országház kupolacsarnokát tegnap délután három óra körül nyitották meg a közönség előtt és a zuhogó eső ellenére soktizezren járultak a koporsó elé. Schuschnigg osztrák kancellár Schmidt Guidó külügyi államtitkár kíséretében szombaton reggel érkezik Budapestre, hogy a temetésen résztvegyen.

Kubán Endre

Föld=

vengés

című verskötete legközelebb megjelenik

200, 100 és 50 leies kiadásban

Előjegyzéseket elfogad a

Déli Hírlap
kiadóhivatala
Timisoara I., Pfa Brătianu

A butorozott szobák megadóztatása

A butorozott szobák után a pénzügyi hatóságok úgy a háztulajdonosokra, mint a bérlőkre illetéket vetnek ki. Ezen illetékek ellen sok panasz merült fel és az oradeai háztulajdonosok a bírósághoz fordultak annak megállapítása érdekében, hogy ezen illetékek kivetése és behajtása jogos-e. Az ottani törvényszék valamennyi tagozata minden egyes esetben kimondotta, hogy ezen illetékek kivetése jogtalan. A háztulajdonos ingatlana után ugyanis megfizeti az összes illetékeket és adókat és így ingatlanának felhasználásával szabadon rendelkezik. Hasonló álláspontot foglalt el az oradeai törvényszék a bérlők által albérlésbe adott butorozott szobák ügyében is. Az indoklás szerint az albérlésbe adott butorozott szoba nem képez üzletszerűséget és így külön illetékekkel meg nem terhelt.

Madgearu hazatért és új akciót kezd a nemzeti parasztpárt részéről

Madgearu, a nemzeti parasztpárt főtitkára, külföldi utjáról tegnap visszaérkezett Bucarestbe. Madgearu több napig folytatott tárgyalásokat Párisban és onnan Prágába utazott, ahol Benes köztársasági elnökkel és Hodzsa Milán miniszterelnökkel folytatott megbeszéléseket. Madgearu az újságírók előtt most kijelentette, hogy bizakodó hangulatban tért vissza a külföldről, mert az a meggyőződése, hogy Franciaországban biztosítottak mondható a demokrácia. A nemzeti parasztpárt főtitkára a napokban megkezdte az előkészületeket a párt vezetői által tervezett négygyűlésekre. A fővárosban október 18-án megünneplik a nemzeti és a parasztpárt egyesülését és ezen a gyűlésen Maniu is megjelenik. Október 25-én a párt besszarábiai szervezete tart négygyűlést Chisinauban, ezenkívül a nemzeti parasztpárt Aradon és Cernautiban rendez a közel jövőben antirevizionista négygyűléseket. Amikor Mihalache és Lupu dr. a fővárosba érkeznek, Madgearu beszámol nekik külföldi utja eredményéről.

Titulescu köszönő távirata. A fővárosból jelentik, hogy Dimitriu, a szenátus elnöke táviratot kapott Titulescutól, amelyben a volt külügyminiszter köszönetet mond a szenátusnak az egészsége helyreállításával kapcsolatos jókívánságokért.

LENGYELORSZÁG AZ AFRIKAI NEMET GYARMATOKRA PÁLYÁZIK. A lengyel kormány — mint azt megírtuk — a Népszövetség politikai bizottságában javaslatot terjesztett elő, amelyben a gyarmatok mandátumainak felülvizsgálását követelte. Varsói jelentés szerint a lengyel kormány nem csinál belőle titkot, hogy a volt afrikai német gyarmatokat szeretné megkapni. Elsősorban Togo, Kamerun és Libéria területeire pályázik. Ezt azzal okolják meg, Lengyelország népessége az utolsó esztendő alatt igen megsaporodott és nem áll elég terület rendelkezésére, hogy ott lakossága megélhetését biztosítsa.

Antonescu külügyminiszter Belgrádban. Belgrádból jelentik, hogy Antonescu román külügyminiszter szombaton Belgrádba érkezik. Ismeretes, hogy Jugoszlávia a legutóbbi genfi tanácskozásokon nem képviseltette magát. Antonescu most azért utazik Belgrádba, hogy ott Sztójadinovic külügyminisztert és miniszterelnököt a kisántanti genfi szerepléséről informálja.

Volt idő...
... amikor még nem használt NIVEA fogkrémet

Most élvezet a fogait látni, vakító fehérek, egészségesek és erősek. A kiváló nyersanyagokból előállított NIVEA FOGKRÉM tisztántartja a fogakat és kellemes öde lehetet kölcsönöz.

Könnyen habzó!
Csoadási írá!

NIVEA PASTA DINTI 24 Lelei

A jugoszláv dinárt is utólérte értékének lecsökkenése

A francia frank és más európai pénznemek leértékelése után a jugoszláv dinár értékének csökkentésére kerül a sor. A jugoszláv kormány részéről eddig mindig cáfolták ezt, azonban a londoni Reuter-ügynökség belgrádi tudósítójának megbízható helyről szerzett információja szerint, erre most mégis sor kerül. Szükségessé teszi a dinár fokozatos devalválását az, hogy ezzel a jugoszláv exportárut más külföldi árucikkal szemben a külföldi piacokon versenyképessé tegyék. A jugoszláv kormány a devalválás ügyében már legközelebb határoz.

De Monzie volt francia pénz-

ügyminiszter tegnap Belgrádba érkezett. Hír szerint De Monzienek különleges megbízása van és pedig az, hogy a jugoszláv kormánykörökkel a dinár értékesítéséről tárgyaljon. A volt francia pénzügyminiszter Bécsen keresztül utazott, ahol hír szerint hasonló tárgyalásokat folytatott. A francia kormánynak ugyanis az a terve, hogy az összes európai államokat rábírja pénzüik értékének bizonyos arányú csökkentésére és így ezen a téren egyöntetűséget érjen el.

Franciaországban a frank aláértékelésének eddig még nem mutatkoznak hátrányos következményei. Az élelmi cikkek árai nem emelkedtek. A francia bank a leszámítási

kamatlábát három százalékról kétésfél százalékra csökkentette le.

Prágai jelentés szerint a csehszlovák kormány, a politikai pártok és a gazdasági érdekképviseletek között a cseh korona aláértékelése tárgyában folytatott megbeszélések most eredménnyel véződtek. Megállapították, hogy a cseh korona legkisebb aranytartalma 30.21 milligram, legnagyobb aranytartalma pedig 32.21 milligram lesz. A csökkentés tehát 10.3, illetőleg 18.8 százalék. Az értékesítésről szóló törvényt a kormány tegnap délután a kamara elé terjesztette, amely azt változtatlanul elfogadta. Ma kerül a javaslat a szenátus elé.

kormánycsapatok behatoltak Oviedo külső részeibe, ahol utcai harcok folytak. Lavega felé, ahol Spanyolország egyik legnagyobb fegyvergyára van, a kormánycsapatok tovább nyomulnak előre. Az aragoni fronton Huescat ostromolják.

Az európai kereszténységnek össze kell fognia

Budapesten most folyt le négy napon keresztül a magyarországi katolikusok huszonkettedik nagygyűlése. Az ügétóversenyprogramját alakították át amfiteatrumszerűen és ott tartották meg a tanácskozásokat. A tribünökkel szemben, amelyeket sok ezernyi közönség foglalt el, hatalmas oltárt állítottak fel. Az előkelő közönség körében ott volt Augustza főhercegasszony, Horthy Miklósné és a magyar kormány több tagja. Az elnöki székben Serédi Jusztinián bíboros herceprímás ült, aki hatalmas megnyitó beszédet mondott. Szavaiban az európai kereszténység összefogását sürgette az istenelenes áramlatok leküzdésére.

A nagygyűlésen különböző időszaki kérdésekről tartottak előadásokat. Ezek közül kiemelkedő volt Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök előadása a faluról és a falu népéről. Arról beszélt, hogy a falu az alap, amelyen az élet felépül. Ismertette a falu szociális bajait, amelyeket orvosolni kell.

A katolikus nagygyűlés után a magyarországi püspökök Serédi Jusztinián herceprímás elnöke alatt megtartották szokásos őszi értekezletüket.

Az öt százalékos városi lakbéradó

Az öt százalékos lakbérleték ügye még mindig nem jutott nyugópontra. A timisoarai felülvizsgálati bizottság kimondotta, hogy ennek az illetéknek a kivétele alkotmányellenes és utána a revíziós bizottságok sorban hasonló álláspontra helyezkedtek az ország más városaiban is. Maga a belügyminiszter is ezen döntések hatása alatt elrendelte a felbontások tárgyalásának függőben tartását. Oradeán ennek ellenére is több esetben végrehajtást vezettek, sőt árverést is tüztek ki. Oradeán a bérlők szövetsége konkrét ügyben a járásbíróhoz fordult jogvédelemért. A bíróság nyomban az első tárgyaláson ítéletet hozott, megsemmisítette a végrehajtást és az árverés kitézését. Az indokolás szerint, mivel a bérlő a kivetést megfélebbezte, ennél fogva a város jogtalanul járt el, amikor a behajtást árverés kitézésével is megsürgette. Egyben kötelezte a várost a perbeli költségek megtérítésére. Ezek után Oradeán valószínűleg beszüntetik a további behajtásokat.

Elpusztult egy hajó személyzetével együtt. Vladivostokból jelentik, hogy a Krestyanka nevű orosz hajó a japán tengeren a nagy vihar következtében elsüllyedt. A hajó huszonöt főnyi személyzetét elpusztult.

Az arab terroristák legújabb merényletei

Palesztinában a zavargások tovább tartanak. Az arab terroristák most már nemcsak zsidók, hanem az arabok ellen is fordulnak. Egymásután követik el a merényleteket arab közbiztonsági személyek és olyan arabok ellen, akik földet adtak el a zsidóknak. Haifában több arab személyiség ellen követtek el merényleteket. Az arab rendőrfőnökek fenyegető levelet írtak, másnap pedig agyonlőtték. Merényletet kíséreltek meg Halim bej rendőrfőnök ellen is, akit súlyosan megsebesítettek. Jeruzsálem és Haifa között arab bandák garázdálkodnak. Jeruzsálem óvárosában egy arabot több revolverlövéllyel megsebesítettek. Az illető arab apját a múlt héten arab terroristák meggyilkolták, mert földet adott el a zsidóknak.

Kemal Kassab arab politikus, Ibn Saud iraki király megbízottja, tárgyalásokat folytat az arab vezetőkkel. Hiszik, hogy ezeknek a tárgyalásoknak eredményeképpen a palesztinai arabok sztrájkja hamarosan megszűnik. Egy angol csapatot Haifa közelében megtámadott egy kétszáz arabból álló banda, amely a Carmel hegységben rejtőzött. A katonák a bandát visszaverték. Az angolok most már repülőgépeiket is bevonták az arabok elleni harcokba.

A francia légügyi miniszter repülőbalasete. Pierre Cot francia légügyi minisztert belesét érte, amely könnyen súlyosná válhatott volna. A légügyi miniszter maga vezette repülőgépet, amikor Coublay fölé nagy viharba került és kényszerleszállást végzett. A repülőgép olyan nagy erővel ütdődött a földre, hogy kerekei elpusztultak és maga a gép is jelentősen megsérült. Cot miniszternek semmi baja nem esett.

Feltűnéstkelítő házkutatás a francia jobboldal vezérével

Párisi jelentés szerint a rendőrség tegnap De la Roque ezredes pártjának helyiségében házkutatást tartott. Ezzel azonban nem elégedtek meg, mert házkutatást végeztek De la Roque versaillesi házában is. A házkutatás eredményéről az újságok részére nem adtak ki közleményt. Nemesak De la Roque, hanem a francia nemzeti szocialista párt számos vezetőjének a lakásán, valamint a Flambeau című lap szerkesztőségében is tartották házkutatásokat. Mindenütt

sok iratot foglaltak le. De la Roque ezredes az újságírók előtt kijelentette, hogy tiltakozik a házkutatások ellen. A lefoglalt iratok különben csakis tiszta igazságot tartalmaznak. Azt izente híveinek, hogy maradjanak nyugodtan, mert Franciaország nemzeti megújítását semmi sem akadályozhatja meg. Ugy tudják, hogy De la Roque legközelebb bíróság elé kerül a Tűzkereszt szövetség felélesztése és utcai tüntetések provokálása miatt.

Már csak ötven kilométerre állnak a felkelők csapatai Madridtól

Amíg Londonban a semlegességi bizottság tagjai azon törik a fejüket, hogyan lehetne a nemzetközi helyzet kiegyensúlyozását elérni, addig a spanyol polgárháború ádázul tovább folyik. A nemzeti csapatok most mindent elkövetnek arra nézve, hogy Madridot mindjában bekerítsék és elfoglalják.

Toledó felől mindössze ötvenöt, Sierra de Grados körzetében ötvennyolc és Guadarrama körzetében már csak negyvenkét kilométernyire állanak a felkelők Madridtól.

A felkelők tegnap újabb bombázták Bilbaot és arra számos bombát dobtak le. A város bombázása háromszáz vörös katonát követelt áldozatul.

A madridi kormány a baszkoknak nemrég ígéretet tett, hogy önálló köztársaságot alakíthatnak. Bilbanoi jelentés szerint Guernica tartományban a

legnagyobb titokban készítették elő a baszk autonómiát.

Tegnap kiküldötték az önálló baszk köztársaságot, amelynek elnökévé Lecuba tanárt választották meg, aki letette a hivatalos esküt, utána pedig nyomban kinevezte az új baszk kormányt.

Burgosból jelenti a nemzeti kormány, hogy Madridban napokon keresztül titkolták Toledó elését, nehogy ezzel a kormánycsapatokat elkedvetlenítsék és a madridi lakosság körében rémületet keltsenek. Olyan embereket, akik az ország más részeiből érkeztek Madridba és Toledó elésének hozták a híret, kivégeztek.

A madridi kormány hírszolgálatja a kormánycsapatoknak különböző helyeken aratott győzelméről számol be. Így többek között jelentik azt is, hogy a

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 180, félévre 300, egész évre 600 lei
Munkásoknak, közhivatalosoknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—69

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Október 5-től október 11-ig városunkban a
következő gyógyszerárak tartanak éjszakai
szolgálatot:

Az I. kerületben a Sfântu Ion-utcában levő
Irgalmasrendi gyógyszerár.

A II. kerületben a Dacilor-uton levő
Jahner-gyógyszerár.

A III. kerületben a Carol-bulevardon levő
Mária-gyógyszerár.

A IV. kerületben a Bratianu-utcában levő
Diana-gyógyszerár.

Az V. kerületben Kőváry—Chioreanul
Iosif gyógyszerára és Fratelián Panajoth
Ernö gyógyszerára állandó éjszakai szolgál-
latot tart.

Békéről álmodnak a katonák

A katonatisztek között mindenhol sok volt
a széplélek. Akadtak a kardforgatók között
mindenkor nagy számban tollforgatók és
ecsetforgatók is. Ezek nemcsak katonatisz-
tek, hanem írók és festők is. Az angol had-
seregben is nagyon sok az olyan katonatiszt,
aki üres idejét a képzőművészetnek szenteli
és képeket fest. Annyian vannak, hogy kü-
lön katonatiszti művészeti egyesületbe tö-
mörültek. Ez az egyesület most kiállítást
rendezett Londonban, hogy megmutassa tag-
jainak művészeti alkotásait. Azt hinné az
ember, hogy a kiállításon csataképeket, ten-
geri ütközeteket ábrázoló festményeket, olaj-
ban megörökített harci jeleneteket, lefestett
hadvezéreket, tankokat, ágyukat és gázálar-
cos bakákat állították ki. Ó, dehogyan! A ka-
tonák, akiknek hivatása a véres ütközet,
mint festők igen békés emberek. A kiállítás
valamennyi képén mélabus szelidség ömlik
el. Láthatók ott tájképek, idillikus jelenetek,
bájos fiatal nők és gyermekek, csendéle-
tek. Ez utóbbiak közül a legharciasabb az,
amelyen pipa, pálinkás üveg és asztalon he-
verő újság látható. Békéről álmodnak a ka-
tonafestők. És valószínűleg békéről álmodoz-
nak akkor is, ha nincsen a kezükben ecset.

— A parlament megnyitására elha-
lasztása. Az uralkodó tegnap aláírta azt
a dekretumot, amellyel a parlament
ülésszakának megnyitását október
15-ről november 15-re halasztotta el.

— Szabad a nyulavadászat. A 169.991—
1936 számú miniszteri rendelet értelmében
a nyulak vadászata október 11-től kezdődő-
leg ismét szabad.

Mégsem a lakók jövedelmét, hanem csak a fizetett lakbért kell a háztulajdonosoknak jegyzékbe foglalni

Napok óta izgalmat keltett az a hír,
hogy a háztulajdonosok kötelesek lakóik
jövedelmét is bejelenteni. Ennek a homá-
lyos szövegezésű rendelkezésnek a nehé-
zségeire rámutattunk és jeleztük, hogy ezt
lehetetlen lesz végrehajtani. Most kide-
rült, hogy a hír ilyen formában tévedés-
sen alapult és a való tényállást az aláb-
biakban ismertetjük.

Az 1935 áprilisában megjelent törvény
utasítja a háztulajdonosokat, a szállodá-
sokat és mindazokat, akik lakásokat ad-
nak ki albérletbe, hogy minden esztendő
januárjában a pénzügyigazgatóságához
kimutatást terjesszenek be, amelyben
lakóik nevét, foglalkozását és az általa-
k fizetett lakbért pontosan
feltüntetik. Eszerint tehát kifejezetten a
lakbérleti összeget kell bejelenteni, nem
pedig — mint bucarestii jelentés alapján
a lapok megírták — a lakók jövedelmét.
A törvényes rendelkezésnek célja az,
hogy az adókövető hatóságok a benyuj-
tott kimutatásoknak az adókövetésekkel
való összeegyeztetése során a lakók kö-
zött felfedezzenek olyan egyéneket, —
rumánul evasionisti — akik az adózás
alól kibújni igyekeznek. Ugyanis a pénz-
ügyi hatóságok azon a nézetten vannak,
hogy amennyiben az adókövető közegek
valamely lakónál azt látják, hogy az il-
lető például évi 50.000 lei lakbért fizet,
az illető azonban mint foglalkozás nél-
küli szerepel a kimutatásban és így nin-
csen megadóztatva, akkor a feltüntetett
lakbérleti összeg alapján könnyen meg-

lehet állapítani, hogy az illetőnek mégis
van jövedelme.

Ilyen kimutatásokat a háztulajdono-
soknak a mostani esztendő januárjában
is be kellett nyújtani, sokan azonban ná-
lunk elmulasztották azt. Sok háztulajdo-
nos van még mindig, aki a törvénynek
ezt a rendelkezését még nem ismeri, vagy
pedig annak céljával nincsen tisztában.
Sokan vannak, akik azt hiszik, hogy a
törvényben róluik van szó. Azonban csak
a lakókról van szó és pedig itt sem azok
jövedelméről, hanem az általuk fizetett
lakbéréről.

Azok a háztulajdonosok, akik ezeknek
a kimutatásoknak a betérjesztését idejé-
ben elmulasztották, azt október végéig
még pótolhatják. Az erre vonatkozó in-
tézkezés a pénzügyigazgatóságához
ugyan még nem érkezett meg, azonban a
kimutatások benyújtásának lehetősége
feltétlenül meglesz. Az elmúlt esztendő-
ben is adtak haladékokat a benyújtásra
azoknak a háztulajdonosoknak, akik a
rendelkezésnek idejében nem tettek ele-
get. A jegyzéknek be nem nyújtása
ugyanis büntetéssel jár. Ennek a bünte-
tésnek az összege olyan nagy, mint ma-
ga a házadó. A háztulajdonosok egyesü-
lete közli, hogy igen sok háztulajdonos
már januárban eleget tett a listák be-
nyújtására vonatkozó kötelezettségének.
Ezzel az ügygel összefüggésben külön-
ben a háztulajdonosok egyesülete kész-
séggel nyújt felvilágosítást az érdeklő-
dőknek.

— Pórljárta a sipista. Lugojon Josif
Petre mint hírhedt hamiskártyás volt isme-
retes. Nagyon sok embert fosztott ki, de
mindig akadtak újabb áldozatai. A keddről
szerdára virradó éjszaka is kártyázott az
egyik lugoji kiskorcsmbában. Mire azonban
partnerei észrevették, hogy hamisan játszik,
már elnyerte pénzüket. A becsapott játéko-
sok erre nekiestek Josif Petrenek és alapo-
san elpáholták. Egyikük még két kézzurást
is ejtett a fején. Josif Petret életveszélyes
sérülésekkel kórházba szállították.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaud-
varral szemben a Park Nagyszállóban
megtalálja a kényelmét. Leszállított árák. E
lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

— Gyilkosság a névnapos mulatságon. A
jugoszláviai Okanizza községben április 24-
én Krupezsánin György földmives a
névnapját ülte, amelyre több barátját is
meghívta. Mulatság közben Krupezsánin el-
dicsekedett, hogy földje és vagyona van és
azért nem fogja a lányát akárcikinek felesé-
gül adni. Marjanovics Bózsó, aki szintén je-
len volt a névnapon, emiatt vitatkozni kez-
dett vele, majd átszaladt a szomszédban levő
lakására, ahonnan éles konyhakéssel tért
vissza. Krupezsánin éppen beszédet tartott
és megköszönte barátainak, hogy eljöttek a
névnapjára. Marjanovics a kést a szónokló
házigazda szívébe döfte, aki néhány perc
mulva halott volt. A szabaddai törvényszék
tegnap a gyilkos Marjanovicsot tíz évi fegy-
házra ítélte.

— A halála ítélt asszony fél a költőtől.
Bécsi jelentés szerint a költőhalála ítélt
Lurer Jozefin az ítélet ellen felebbezést
jelentett be. Ugyancsak felebbezett a hat évi
fegyházra ítélt Luner Ödön is.

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen
egyéneknél reggel éhgyomorra egy pohár
természetes „Ferenc József” keserűviz a bél-
mozgást csakhamar megélné, az emésztő-
csatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vér-
keringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és
munkaképességet emeli. Az orvosok ajánl-
ják.

— Meggyilkolta a német nemzeti szocialis-
ták svájci vezérét. Ez év február 4-én Da-
vosban Frankfurter Dávid jugoszlá-
viai származású orvostanhallgató több revol-
verlövéllel meggyilkolta Gustloff Vil-
mos európai híri természetűt, a davosi
csillagvizsgáló intézet vezetőjét, aki a német
nemzeti szocialista tábor svájci csoportjá-
nak vezére volt. A letartóztatott Frankfur-
ter Dávid elleni vizsgálat során felmerült az
a terv, hogy a fiatal ember esetleg nem beszám-
latható, mer. gyenge szervezete miatt előző-
leg harminc operáción ment keresztül. Berni
jelentés szerint a törvényszéki orvoszakér-
tők mostanáig állandóan megfigyelés alatt
tartották Frankfurter Dávidot és megáll-
pították, hogy Frankfurter teljesen beszám-
latható és ura cselekedeteinek. Miután az
ügyészség vádirata már elkészült, a főtár-
gyalást még ebben a hónapban megtartják.

A halott hagyatéka egyre szaporodik

Majdnem ismeretlenül halt meg Ang-
liában három év előtt egy Eller-
man John nevű németországi szár-
mazású hajózási és ipari nagyvállalkozó.
Csak annyit tudtak róla, hogy gazdag
ember volt, ez azonban Angliában nem
ritkaság. Csak akkor figyelt fel a köz-
vélemény jobban, amikor kiderült, hogy
tizenhét millió font a hagyatéka. Csak-
hamar kiderült, hogy nem annyi a ha-
gyatéka, hanem még annál is több, hu-
szonöt millió font. Mire azonban az
örökséget még jobban számba vették,
megállapították most, három év után,
hogy az elhunytak egyedül a külföldi
vagonya harminchat millió fontra tehe-
tő. Negyven millió lei hagyaték éppen
kétszer annyi, mint egész Románia
bankjegyforgalma. Még az angol fiskus
számára is ritka pecsénye, hogy ilyen
vagyon után vehet majd ki örökösö-
dési adót.

— Hűvös és esős idő. Az esős idő tegnap
egész napon keresztül tovább tartott. A hő-
mérő maximuma tíz fok meleg volt, amely
azonban estefelé csökkent. Európaszerte to-
vább tart a havazás. Magyarországon külö-
nösen Gyöngyös vidékén tartott a havazás,
ahol a hegyekben a hótakaró a harmincöt
centiméteres vastagságot is elérte. A város-
ban tíz centiméteres hótakaró feküdt. A me-
teorológiai intézet jelentése szerint élénk
északi szél várható, sok helyen köddel és
esővel, a hegyeken havazással vagy havas
esővel, az éjjeli lehűlés fokozódik, ugyanak-
kor azonban a nappali hőmérséklet emelke-
dése várható.

Földrengés

Kubán Endre, a romániai magyar új-
ságrírás régi és ismert művelője, aki szép-
irodalmi munkáival is ismert nevű szerzett
magának és akinek több könyve jelent meg,
legközelebb új kötetet lép a közönség elé.
Ebbe a kötetbe vallások, oktató és egyéb ko-
moly tárgyú költeményeit foglalja össze. A
szerző költői termésének legjavát tartal-
mazza majd ez a könyv, egész sor monumen-
tális verset. Ezekben a versekben lángol az
élő hit és egy sokoldalú irodalmi munkás-
ságban eltöltött élet sok igazságos tanulsá-
ga kristályosodik ki bennük. Ez a verskötet
nemcsak újabb határkő lesz Kubán Endre
irodalmi pályafutásán, hanem lehetővé fog-
ja tenni a szerzőnek azt is, hogy a könyv jö-
vedelméből kifizesse azt a tízezer leies er-
kölcsei kártérítést, amelyre a szerzőt kiseb-
bségi újságrírói működéséből kifolyólag elítél-
ték. A könyv nyomdai előállítására már meg-
kezdődött és néhány héten belül az olvasó
asztalára kerül a költeményes gyűjtemény,
amelynek Földrengés a címe.

Színház

A Komédiás. Budapestén a Nemzeti Szin-
házban tegnap mutatták be Török Sándor
Komédiás című vígjátékát. A Komédiás
amolyan falusi vándorlegény, aki elvetődik
az egyik faluba, ahol hamarosan megkedvel-
teti magát, beleavatkozik a falu dolgába,
sőt két szerelmes szívet egymáshoz vezet. A
Komédiás címszerepét Rjnyaj Gábor játssza.
Rajta kívül Lehotay Árpád, Ignác Rózi,
Halmay Margit, Hosszu István, Bodnár és
Bartos játszanak nagyobb szerepeket. Török
Sándor Erdélyből került a magyar fővá-
rosba.

A II. ker.
róm.-kat.
egyház-
községi

bucsu vasárnap

e hó 18-án lesz a Traian-téren

Árusítók Schiffer bizottsági elnöknel
jelentkezhetnek e hó 15-től

Sirhatnak a bánsági Schäffer-örökösök

Szétfaszlott a sok dollármillióról szőtt álom mert megtalálták a híres Schäffer-hagyaték egyetlen jogos örökösét

Néhány esztendő előtt négy ország Schäfferjeit lázba hozta egy nagy amerikai örökség. Philadelphiában meghalt Schäffer Henrietta, aki után százhetven millió dollár vagyon maradt. Minthogy az elhunyt Amerikában semmiféle hozzátartozója nem volt, az amerikai hatóságok Európában keresték örökösöket. Annit tudtak ugyanis, hogy Schäffer Henrietta apja, Schäffer Kristóf, aki a tulajdonképpeni vagyonszerző volt, a múlt század nyolcvenes éveiben vándorolt ki Amerikába.

Schäffer Kristóf Németországban született, Nauheimban, ahonnan 1820 körül a Bánságba került.

Többek között a megyénkbeli Bacova községben is lakott. Sokgyermekes családapa volt. Ezeknek a legtöbbje már a maga kenyerét ette, amikor Schäffer Kristóf az Ujvilágba ment szerencsét próbálni.

A gyermekek és azok gyermekei szétszóródtak és jutott belőlük a mai Románia, Jugoszlávia és Magyarország területére is. Amikor azután híre jött a nagy örökségnek a romániai, jugoszláviai és magyarországi Schäffereknek, az amerikai dollárok utáni versenyfutásába beállottak a németországi Schäfferek is, mert hiszen már száz év előtt is sokféle

Schäffer-ág volt a négy országban és így a sok száz vetélkedő közül azokat kellett először kiválasztani, akik Schäffer Kristóf ágából származóak. Nem volt ez könnyű dolog, mert nagyon körülményes volt előteremteni a régi időből származó keresztleveleket és egyéb írásos bizonyítékokat.

A sok Schäffer-család rengeteg pénzt költött a milliós örökség reményében.

Ügyvédek fogadtak, utaztak ide-oda, felkeresték mindazokat a helyeket, amelyeken száz év előtt Schäfferek laktak. Születési bizonyítványokat hajszoltak. Boldogok voltak azok, akik ki tudták mutatni, hogy Schäffer Kristóf ágához tartoztak.

Bár egyeseknél még ez is csalódást okozott, mert kiderült, hogy az ő Kristófjuk nem az igazi Kristóf, nem a nagy Kristóf. Ha helytálló is voltak egyes kapcsolatok az igazi Kristóffal, a láncból hiányoztak egyes szemek és ezek kutatása sok fáradsággal és költséggel járt.

A timisoarai Schäfferek és a hozzájuk tartozó rokonhad nemrég arra határozta el magát, hogy a család egyik tagját kiküldi Németországba. Ott remélték — Schäffer Kristóf származási helyén és annak környékén — megtalálni azokat a kapcsolatokat, amelyek az általuk össze-

állított családfához még szükségesek voltak. Ha ezeket sikerül megszerezni, akkor — mondták — az már annyi, mint ha a sok millió már a birtokukban volna. Szinte előre viszkedett a markuk.

A megbízott megjárta az utat. Németországban tartózkodott hetekig és most meghozta a bizonyosságot, hogy a timisoarai Schäfferek csakugyan az örökösök származékai. És mégis vízbe esett minden reménységük. A kutató Schäffer talált egy másik még igényjogosultabb Schäffert.

Kiderült ugyanis, hogy Nauheimban, ahol Schäffer Kristóf született, él az öccsének egy fia, aki jelenleg nyolcvanhárom esztendő. Ez a Schäffer János mindenkinél közelebbi rokona az örökösöknek és így a sok millió őt illeti.

Érdekes az, hogy a nauheimi Schäffer János eddig békében élt, nem tudott az örökségről és arról csak most szerzett tudomást, amikor a timisoarai Schäfferek megbízottja rája akadt. Most azonban annál inkább utánveti magát az örökségnek s kijelentette, hogy abból egy centet sem enged át másnak. A sok száz Schäffer pedig busan gondolhat vissza a nemes vagyonról szóló és páraként szétfolyt álomra. (k. e.)

Eredeti közlemény

„Tekintetes Császár gyógyszerész ur!

Idült gyomorfájasaimat a „GASTRO-D” 4 üveg elhasználása után, hogy teljesen megszűntette, örömmel nyilatkozhatom, miután b. gyógyszer hatása általam teljes előismerést és Ön meg öszinte hálámat kiérdemli. A „GASTRO-D” amerikai gyógyszert sokaknak ajánlom figyelmükbe. Szabó József v. vizmü, Targu-Mures.”

Figyeljék sorozatos eredeti köszönő leveleinket.

„GASTRO-D” kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A nőcendőr hacisnyája és alsószoknyája

A londoni rendőrség hetven női rendőri állásra hirdetett pályázatot. De a pályázat első napján, egyetlen jelentkező sem akadt. Sok a munkát kereső nő Londonban s mégsem kaptak a biztos, nyugdíjas állás után. A Daily Express riportere megkérdezett több szegény londoni nőt, hogy elvállalná-e a rendőri állást. Mindnyájan nemmel feleltek. Válaszaikból kiderült, hogy egyik legfőbb ok, amiért a nők a rendőri foglalkozástól húzódoznak, az, hogy a rendőröknek flanel alsószoknyát és vastag gyapjuharisnyát kell viselniük.

Koncentrációs kormány Magyarországon nem lesz

A magyarországi kormányváltóság ügyében még nem történt döntés. Horthy Miklós kormányzó tegnap délben egy óraker kihallgatáson fogadta Sztranyavszky Sándort, a képviselőház elnökét. Ezzel a politikai kihallgatások sorozata bezárult. Politikai körök felfogása szerint az egyetlen ember, aki kormányalakítási megbízásra számíthat, jelenleg Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter, aki mint miniszterelnökhelyettes áll jelenleg a kormány élén. Azok a kombinációk, amelyek egy koncentrációs kormányra vonatkoztak, elesnek. Zichy János gróf és Ernst Sándor, a keresztény párt vezérei, ugyan még hangoztatják a koncentrációs kormány lehetőségét, azonban a független kisgazdapárt máris állást foglalt ellene. Eszerint tehát a terv megvalósulásából nem is lesz semmi. Egyelőre a kilátás az, hogy az új kormány a jelenlegi többséget képező egységspártból kerül ki.

Az utolsó pillanatban elhárított vasuti baleset

A Timisoara és Bucuresti között közlekedő gyorsvonat Craiova és Campulung között robogott, amikor a mozdonyvezető észrevette, hogy az ellenkező irányban egy másik vonat szakad feléje. Azonnal a fékhez nyúlt és rémülettel vette észre, hogy a fék nem működik. A mozdonyvezető azonban nem veszítette el lélekjelenlétét és az utolsó percben sikerült a gyorsvonatot megállítania. Szerencsére a másik vonat mozdonyvezetője is észrevette a bajt és lefékelt a maga mozdonyát. A két vonat alig egy-két méternyi távolságban állott meg egymástól. Amikor az utasok a dolgot észrevették, leírhatatlan módon megrémültek. Ha a két vonat összeütközött volna, az el nem képzelhető következményekkel járt volna. A gyorsvonat mozdonyvezetője megvizsgálta nem működő fékjét és megállapította, hogy a féket valószínűleg bűnös kezek rontották el. A vizsgálat megindult.

Házasságkötési adó

Szerelmesek reszkesettek, magadóztatnak bennetek, frigré majd csak ugy léphettek, ha előbb adót fizettek. A házasság az semmi más: boldogságba kirándulás, nagy utazás a csókban, ruccanás paradicsomba, házasságra azért való a turisztikai adó.

Kóro Pál

SULYOS KONFLIKTUS FEY ÖRNAGY ÉS STARHEMBERG KÖZÖTT. Bécsben Fey örnagy volt közbiztonsági miniszter és Starhemberg hereg között sulyos affér keletkezett. Starhemberg ugyanis azt állította, hogy Fey örnagy szerepe Dollfuss volt kancellár meggyilkolása körül tisztázatlan. Fey örnagy emiatt Starhemberget párbajra hívta ki. Ebben az ügyben összeült a besülett bíróság, amely arra törekszik, hogy a párbajt elkerülhetővé tegye.

— **Bánsági község fennállásának százötvenedik évfordulója.** Moritfeld község október 25-én ünnepli meg fennállásának százötvenedik évfordulóját. Ez alkalommal Pácha a Agoston megyés püspököt, a község szülöttjét, Moritfeld diszpolgárává választják. Halsdorfer József tanár — aki szintén moritfeld születésű — már nekilátott, hogy a diszpolgári oklevelet, amely igazi műremek lesz, elkészítse.

— **Visszavonul az olasz hadügyi államtitkár.** Rómából jelentik, hogy Baistrocchi hadügyi államtitkár Mussolinihez intézett levelében állásától való felmentését kérte. Kérelmét teljesítették és utódjává Pariani tábornokot nevezték ki. Mussolini levelet intézett Baistrocchihoz, akinek különösen a keletafrikai háború lebonyolítása körül szerzett érdemeiért mondott köszönetet. A király Baistrocchi-nak a grófi rangot adományozta.

— **A szegények téli segélyezése.** Loichita Eutim dr. városi népjóléti tanácsnok szabadságáról visszatért és átvette hivatalának vezetését. Loichita dr. a szegények téli segélyakciójának előkészítésén dolgozik.

— **Tizenhárom éves gyilkos.** Kárpátalja Alsóremete nevű községének erdejében egy hét előtt megtalálták Kuzma Vazul gazdálkodó négy éves Iván fiának holttestét. A fején ütések, a nyakán pedig fojtogatások nyomai látszódtak. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkosságot egy tizenhárom éves fiu követte el. Sirva vallotta be és előadta, hogy a gyilkosságot azért követte el, mert a kisfiu nem akart vele játszani.

50% utazási kedvezmény

a magyar vasutakon Budapestre. Odautazásra okt. 13-ig, visszautazásra október 2-től október 14-ig.

Vizumnélküli határátlépés, utólagos vizum 2:50 pengőért.

Kedvezményes jegyfüzet 160⁰ — leiért
" a Déli Hírlap kiadóhivatalában "

APRÓHIRDETÉSRE
LEGALKALMASABB A
Déli Hírlap

Sport

A nemzeti bajnokság vasárnap ismét a vendes kerékvágásba kerül

— A Resita-művek igazgatója Magyarországra költözik. Bálint Miklós, a Resita-művek igazgatója, aki harminckét év előtt került Resitára mint műhelyigazgató, nyugalmába vonult és megkapta a műszaki tanácsosi címet. Értésülünk szerint Bálint családjával együtt már a legközelebbi napokban Magyarországra költözik és a Dunántúlon telepszik meg.

— Tíz új olasz tengeralattjáró épül. Római jelentés szerint az olaszországi hajógyárakban tíz tengeralattjáró hajó készül az olasz haditengerészet számára. Ezeket a tengeralattjárókat parti őrszolgálatra fogják felhasználni.

— Elhunyt unitárius kollegiumi igazgató. Clujon az ideggyógyászati klinikán egy agydaganati műtét következtében meghalt Boros Jenő unitárius kollegiumi igazgató, Boros György unitárius püspök unokaöccse. Boros Jenő mindössze negyvenkét éves volt. Tragikus halála nagy vesztesége a romániai magyar közéletnek és az unitárius kollegiumnak is.

— Kitért rajta az elmebaj. Bartos Leó, negyvennégy éves lugoji piaci áruson a lakásán hirtelen kitért az elmebaj. Törni-zúzni kezdett, mire a mentők beszállították az ideggyógyintézetbe. Bartost már többször kezelték az ideggyógyintézetben, ahonnan csak néhány hónap előtt bocsátották el mint gyógyultat.

— Itt az őszi! A hirtelen beállott hűvös időjárás nem érte váratlanul a Dénes és Pollák textiliáruházaikat, mivel már jóelőre felkészült az őszi, mint a téli cikkekben egyaránt. Így például a női és férfi ruha- és kabátzövegek, flanellek, barchend és külföldi duvetinek, egy a másodikik kerületben levő főútleben, mint pedig a negyedik kerületi fióküzletben, a zárdával szemben, páratlan gazdag választékban vannak raktáron, amely cikkek kitűnő minőségük mellett is olcsó áron kerülnek eladásra.

— Elhunyt községi jegyző. Chirilovicu Gheorghe nyugalmazott községi jegyző, a bányai egyetemes nyugdíj-egyesület fardhatatlan főtitkára, hatvan éves korában meghalt. Temetése ma, pénteken délután négy órakor a III. kerületi görög keleti temető halottsházából megy végbe. Halálát özvegye, született Roszmayer Irén, gyermekei Gergely, Magdolna, Atilla, Mihály, apja Chirilovicu Pavel, unokatestvére Chirilovicu Pavel nyugalmazott főszolgabíró és annak családja gyászolja.

— Leöntötte hűtlen kedvesét vitriollal. Wagner Zsuzsanna huszonöt éves gyári munkásnő az elmúlt éjszaka a II. kerületben megleste Tóth György huszonnyolc éves sóffőrt és leöntötte vitriollal. Tóth Józsefet súlyos sérülésekkel kórházba szállították. Wagner Zsuzsanna a vitriolos merénylet után hazament és csak reggel jelentkezett az ügyészségen. A munkásnő elmondta, hogy Tóth György azt ígérte neki, feleségül veszi. Ezt az ígértét azonban nem akarta beváltani, amiért így bosszulta meg magát.

* HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINK FIGYELMEBE AJÁNLJUK, hogy sziveskedjenek előfizetési díjukat rendezni, mert nem kívánatos az olvasónak sem, ha a lap küldésében az előfizetés rendezetlensége miatt fennakadás áll be. A lap előállításával igen nagy kiadások terhelik a kiadóhivatalt, amelyeknek csak úgy tud eleget tenni, ha az előfizetők sem feledkeznek meg fizetési kötelezettségükről. A Deli Hírlap egyetlen bevételi forrása a hirdetésekön kívül az előfizetési díjakból származó jövedelem. Csak így tudja függetlenségét megőrizni, az olvasók jogos érdekeit szolgálja. Pontosan küldjük a lapot nap-nap után. A kiadóhivatal mindent készpénzzel fizet, tehát joggal kéri, hogy az előfizetők se maradjanak hátralékban az előfizetési díjjal.

A válogatott mérkőzés után, ha az időjárás megengedi, vasárnap ismét rendez kerékvágásba kerül a nemzeti bajnokság. Városunkban a Chineseul-Venus mérkőzést kellene lejátszani, de még nem bizonyos, hogy a meccset megtartják-e. Amennyiben lejátszák, a helybéli csapat súlyos feladat elé kerül, mert a fővárosi csapat még veretlen és a bajnokság legjobb formában levő együttese. A liláknak igazán a legjobb játékot kellene mutatni, ha megfelelő eredményt kívánnak elérni.

Clujon

a Ripensia játszik vasárnap a Victoria ellen. A Ripensiaiban ismét szerepel Bindea és a csatársor így feljavulva, bizonyára megszerzi a két fontos pontot.

Sport és politika

Hevesen támadja a Curentul a cluji sporthatóságokat, mert szerinte Budapest válogatott futbalcsapatának vendégszereplésével alkalmat nyújtottak irredenta tüntetésekre. Azt írja a lap, hogy a magyarok cimeres piros trikója éppen azon a napon tüntet fel Clujon, amikor Magyarországon az aradi vértanúk napját ünnepelték. A Curentul szerint ezen a napon Clujon is magyar nemzeti ünnepet jelentett a magyar csapat játéka és ezt az irredenta ünnepeket éppen a város román sportvezetői készítették elő. Éppen ezért, hogy ez

Aradon derbimérkőzés lesz a munkáscsapat és a Gloria között. A mérkőzés nyit és azt bármelyik csapat megnyerheti.

Oradeán

a Crisana az Unirea-Tricolor ellen küzd. A Crisana javulóban van és így kemény csatára van kilátás.

A fővárosban

a CAO a CFR csapatát kapja ellenfelként. A vasutasok csapata legutóbb győzött, a CAO viszont egymásután négy pontot veszített. Az oradeai csapat ezért mindent elkövet majd, hogy pontot szerezzen. A másik mérkőzés a fővárosban a Juventus—Universitatea meccs, amely szintén izgalmas harcot ígér.

még egyszer ne történhessék meg, a Curentul követeli, hogy tiltsák meg a magyar csapatoknak Erdélyben való vendégszereplését. A Curentul elfelejti, hogy nem politikáról, hanem sportról van szó és éppen akkor követeli a magyar csapatoknak Erdély területéről való kiltitását, amikor a román hivatalos sportvezetők azon igyekeznek, hogy Románia bekerüljön az Európa Kupába és amikor szó van arról is, hogy Románia bajnokcsapatát besorozzák a Közép-európa Kupa résztvevői közé. Ezeknek a törekvéseknek nem használ a Curentul támadása.

— Mérget kevert üzletfarsa levesébe. Pinciu Eugen turdai kereskedő egy év előtt arzént kevert üzletfarsa, Böchos Emil levesébe és így akarta megmérgezni. Egyik alkalmazottjuk azonban figyelmeztette Böchost, hogy mi készül ellene és így a kereskedő megmenekült a biztos haláltól. A törvényszéki tárgyaláson kiderült, hogy az üzletfarsak természetellenes viszonyt folytattak egymással és mivel Böchos meg akart nőszülni, Pinciu elhatározta elpusztítását. A bíróság Pinciut öt évi fegyházra ítélte. A cluji tábla Pinciu büntetését most egy évre szállította le. Az ítélet jogerős.

— Egy szökevény abesszin százados kalandos útja. Néhány hét előtt Bazargicban a hatóságok őrizetbe vették Juda Jahova Murad abesszin alattvalót, aki a négus hadseregében századosi rangban harcolt az olaszok ellen. Az abesszin katonatiszt Bulgáriából jött át szökeve Romániába. Semmiféle igazoló irat nem volt nála, de elmondta, hogy az Addis-Ababa körüli harcokban résztvett és amikor látta, hogy az abesszinek elvesztették a csatát, elmenekült, nehogy az olaszok fogságába kerüljön. Az volt a szándéka, hogy Londonba, vagy Genfbe megy és ott újból felajánlja szolgálatait a négusnak. Törökországon keresztül Bulgáriába jutott és onnan Románián keresztül akarta folytatni útját. Juda Jahova Murad a constantai hadbíró elé került, amely tiltott határátlépésért tíz napi elzárásra ítélte.

— Imru abesszin herceg Ugandában telepszik le. Az abesszin törzsek ellentállása végleg megtört Abessziniában. A gorei kormány elnöke, Imru herceg ugyanis, a gorei angol konzul jelentése szerint, elhagyta Goret és kíséretével elindult a szudáni határ felé. Imru herceg, aki az olaszok elleni küzdelemben az északi fronton harcoló abesszin csapatok parancsnoka volt, Ugandában telepszik le.

„Önálló listával!” c. cikk vezeti be Tóth Sándor országosan olvasott politikai és közgazdasági lapjának, az Ellenőr-nek új számát. Az új szám Közgazdaság rovata a megszokottan nivós és a Színház rovata tartalmát. Tóth Sándor lapja kapható mindenütt az országban, Magyarországon és az utóállamokban.

— Titkos folyosó a prágai szenátus palotája alatt. Prágában a csehszlovák szenátus palotájának javítási munkálatai alkalmával a munkások hosszú földalatti folyosót fedeztek fel, amelynek létezéséről addig senki sem tudott. A földalatti folyosót most kiépítik és gáz-támadás elleni fedezéknek fogják felhasználni, amely közel tízezer ember részére nyújt menedéket.

Iratkozzon be

CULTURA
kölcsönkönyvtárba

IV., Bulev. Carol 16.

Olvashatja a legjobb magyar és német könyvkiadásokat.

Déli Hírlap előfizetőinek 25

lei havonta.

Minden nap cserélhet.

Telefon 15-07.

— Megint felröppent egy irredenta vádaskodás. A bányai evangélikus egyházmegye a múlt héten ünnepelte fennállásának százéves fordulóját. Ebből az alkalomból két napon át egyházi ünnepek voltak a templomban. Ezt az alkalmat a Curentul timisoarai tudósítója arra használja fel, hogy az evangélikus egyházat magyar irredentizmussal vádolja. Hogy miért, vagy mivel követték el irredentizmust, azt nem írja meg, csak megállapítja, hogy az ünnepekre a budapesti irredenta központ rendelkezése tartották. A vád annyira komolytalan, hogy arra nem érdemes egy szót is vesztegetni, azonban jellemző, hogy milyen lelkiismeretlenül igyekeznek hangulatot kelteni még az egyházak működése ellen is.

— Makacs székrekedés, vastagbélkatarus, puffadás, vértelődés, anyagcsere zavart, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül becses háziszser. Az orvosok ajánlják.

— Ejtőernyőkről oltják az erdőtüzet. Moszkvai jelentés szerint Krasnojarek közelében óriási erdőtüz pusztít. Az égő erdő nem lehet megköteleníteni és ezért az oltási munkálatokhoz repülőgépek szállították a munkásokat. Ezek a munkássztagok ejtőernyők segítségével ereszkedtek le az erdőtüz közelében és megkezdtek az erdőtüz oltását.

* Otto Zarek: Moses Mendelssohn. A német kiadással egyidejűleg jelent meg magyarul nyelven Otto Zarek: Moses Mendelssohn című hatalmas életrajz-regénye. A könyvről a sajtó elismeréssel emlékszik meg. A humanitás gondolatának nagy harcosa, a nagy Mendelssohn dinasztia alapítója — proféta volt, az emberi szabadság, az értelem uralmának keményen harcoló megingathatatlanul hívó profétája. A könyv magyar fordítása a „Tabor” c. Magyar-Zsidó Könyvkiadó vállalat kiadásában jelent meg és ugy kiállításban, mint tartalmilag, méltón sorakozik a Tabor-kiadó korábbi megjelent műveivel. Füzve 106.— lei, vászonkötésben portóval és taxával 175.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Péntek, október 9.

Apolló-mozi: Pampák királya.

Capitol-mozi: A kettes számú kémiroda.

Terminus-bár

októberi műsora szenzációs!

FLORESCU

6 személyes színtársulat

Világvárosi szám:

Néger-duó

a legkiválóbb külföldi atráció

VIOLETTAS görli-csoport

20-20. DUSI, LULU, szőlőtanácsnok

stb., stb.

Kezdeté fél 11 órakor

OPEL kerékpárok

normális ballon és duplavázu kivitelben megint kaphatók. Olcsó árak, kényelmes részletfizetések

J. BARBIER, Jimbolia

Közgazdaság

Csak azon állami ingatlanok élveznek adómentességet, amelyekben hivatalok vannak

Rendkívül érdekes, elvi jelentőségű esetben hozott ítéletet az oradeai tábla. Az oradeai pénzügyigazgatóság legutóbb foglalkozott az ottani posta adóügyi helyzetével s mert úgy találták, hogy az eddigi adózási rendszer tévesen járt el, amikor nem adóztatta meg a postaépületben levő lakásokat. 197.600 lei bérték után megadóztatták a postaigazgatóságot. A postaigazgatóság jogorvoslásért az adófelelkezési bizottsághoz fordult, kérve, hogy töröljék a kivetett adót. A felelkezési bizottság azon az alapon, hogy állami ingatlanokra nem lehet adót kivetni, törölte a kivetést. A pénzügyminisztérium azonban az adófelelkezési bizottság határozata ellen a táblához felelkezett.

A mostani tárgyaláson érdekes jogi vita indult meg arról, hogy köteles-e adót fizetni a postaigazgatóság az épületben levő tisztviselői lakások után vagy sem. Az állam képviselője azt vitatta, hogy az adómentesség csak azokra az állami épületekre vonatkozik, melyekben közhivatalok vannak, viszont a tisztviselői lakások után a postaigazgatóság jövedelmet élvez, mert a lakások ellenértékét leszámitja a tisztviselők fizetéséből.

A tábla a pénzügyminisztérium álláspontját tette magáévá és elvi jelentőségű döntésben jóváhagyta a postaigazgatóság épületére kivetett adót.

A döntés jogszövegekben feltűnést keltett.

Negyvennél több kismalom beszüntette üzemét a megyében a túl magas lisztilletékek miatt

A pénzügyminisztérium az elmúlt hónapban elrendelte, hogy azok a malmok, amelyeket a hivatalos lapban nem soroltak fel a vámörölő malmok között, október elsejétől kezdve úgy a huszonöt banis, mint a kilencven banis illetéket kötelesek a liszt kilogramja után befizetni. Mivel azonban szinte kizárólag vidéki kismalmokat érintett ez a rendelkezés, a hatás szinte katasztrófális. A malmok

utaltak arra, hogy ezen illetékek mellett a vám nem lehet 10—14 százalék, hanem 30—35 százalékos vámot kellene követelniük a gazdáktól, ami természetesen lehetetlen. Ezért úgy a megyei prefekturánál, mint a fővárosban eljárta és bejelentették, hogy október elsejével beszüntetik az üzemét, ha a rendelkezést nem vonják vissza. Az általuk adított mozgalom nem járt eredmény-

nyel és így valóban kénytelenek voltak üzemüket leállítani. Timis-Torontal megyében mintegy negyvenhárom malom állt le és ilyen számú malom szüntette meg Arad megyében is az üzemét. A több mint nyolcvan malom üzemének leállítása nemcsak a malomtulajdonosoknak jelent kárt, hanem a termelőknek is. A malomtulajdonosok mindent elkövetnek, hogy üzemüket paraszmalomná deklarálják és megszabadulva az illetékektől újból megkezdjék a vándorlést. A bánási kis- és középmalmok szövetsége Gabor malomtulajdonos, a szövetség alelnöke és Vámos György titkár a fővárosba utaztak, hogy az ügy elintézését megsürgessék. Az elintézés azonban nem történik olyan ütemben, amint az kívánatos lenne. Az országban mintegy ezeröttszáz malom állt le és eddig nyolcszáz kérvényt nyújtottak be, amelyekben a vámörölő malmok sorába való felvételüket kérik. A bizottság hetenkint egy ülést tart, amelyen nyolcvan-száz kérelmet intéznek el. A legközelebbi ülés ma, pénteken lesz. Bizonyosra veszik, hogy még hetekig fog tartani, amíg az összes bánási malmok újból megkezdhetik az őrlést.

A SKODA-MŰVEK GYÁRALAPITÁSA BUCURESTI KÖZELÉBÉN. A Románia és Csehszlovákia közötti gazdasági és ipari együttműködés a megvalósulás stádiumába lépett. A pilseni Skoda-művek vezérigazgatója a román megbízottakkal megállapította azon nagyszabású fémipari üzem felépítésének tervét, amely üzemet Bucuresttől százharminc kilométernyire állítják fel.

A személyzet ellenőrzése a nagyobb vállalatoknál. A munkaügyi és a belügyminisztérium megbízottai tegnap számos fővárosi ipari vállalatnál és nagyáruházban váratlanul ellenőrzést tartottak és a személyzet számarányát vizsgálgták meg. Az ellenőrzésekről jegyzőkönyvet vettek fel. Ugy hiszik, hogy ezek a vizsgálatok az idegenellenőrzés új rendjével van kapcsolatban.

A turista líra árfolyama nem változott. Romából jelentik, hogy a turista líra árfolyama a líra devalorizálása után sem változott és azt továbbra is a régi árfolyamon tartják fenn.

Lanyha a buza irányszata. A bánási gabonapiacra a buza irányszata még lanyha. A kereslet hiányában megakadt üzleti forgalom még mindig nem indult meg és ezért az árakban sem történt változás. A piaci árak a következők: új buza 78 kilós 410, új buza 79—80 kilós 415, ótengeri 305, új tengeri novemberi szállításra 230, zab 260, takarmányárpa 260, tavaszi árpa 290, korpa 240, muharmag 380, napraforgómag 380, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 760, nagymalmi liszt 780 lei száz kilónként. A lucernamag 23 és a lóheremag 28 lei kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 6.21—6.55, svájci frank 31.19—32.77, hollandi forint 75.88—76.28, angol font 505—510, olasz líra 8.30—9.90, dollár 99.50—102, német márka 41—42, csek korona 5—5.50, pengő 25—29.50, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, dinár 2.90—3, leva 0.90—1.20.

OLVASSA ÉS TERJESSZE A DÉLI HIRLAPOT!

Hollywood minden utcában...

— REGÉNY —

Írta:
Robert Peiper

Fordította:
S. Kovács Ferenc

18
— A levél írója fontos tanu lehet a számunkra, sajnos, azonban cím nincs a levélben. Nem lehetetlen, hogy a hölgy uton írta és így lehetetlenség megidézni.
— Köszönöm önnek, ügyvéd ur! Nem tudom, hogyan hálálhatom meg kedvességét.
Az ügyvéd elhárította mozdulatot tett.
— Egy szót sem erről, egy szót sem pénzről. Hál Istennek, vannak még ideálok.
— Vége! — szólt a hivatalnok.
Egy rövid kézszóritás.
Frances ment vissza a cellába. Görcsösen fogta kezében a levelet.
A cellaajtó becsukódott mögötte.
Társnői megrohanták.
— Levél a kedvesedtől?
— Az ügyvéd volt itt, ugy-e?
— Bizonyára megígérte, hogy nemsokára kiszabadulsz. Te pedig szinté ígértél neki. Ugy-e?
— Hiszen sir!
— Buta liba...!
Frances nem is hallgatott a beszédre.
Agyára ült és olvasott:

Édes, szegény Francesem!

Tudom, hogy nem gyilkoltál és ha gyilkoltál volna, akkor is barátnőd vagyok és maradok, mert meg tudnám érteni tetteidet. Tudom, sokkal jobban, mint bárki, hogy ki volt Gattmann és azt is tudom, hogy mit jelentett számára egy nő. Kötelességem neked segíteni és fogok is, mert jobban szeretlek, mintha a testvérem volnál. Vádolnám magam, ha nem segítenék.

Tudom, hogy most kövekkel dobálnak. Rokonaid nem akarnak rólad tudni. Kétszeres erőt adjon ez neked és remélj abban, hogy ki fogsz

szabadulni és akkor hátrat fordítasz nekik. Mert sok olyanra vár hasonló sors még, akik ma nem akarnak rólad tudni. Ha ismét nálad leszek, felnyitom a szemedet.

Komisz helyzetben voltál, amikor Hollywoodból elutaztam. Te nem is tudtál róla, de én igen! Már akkor szólnom kellett volna. Nyíltan meg kellett volna neked mondanom, hogy milyen céljai vannak a sógorodnak, ki most nyugodt, hogy a börtönben ül. De mivel ő olyan ember, akinek nincsen lelke, hallgattam... mint ahogy hallgatni fog ő, ha...

De nem akarom a szivedet családi dolgokkal keseríteni.

Szegény Francesem, remélem, ügyed jó ügyvéd kezébe került. Fontosabb azonban, hogy vigyázz az egészségedre. A testi és a lelki egészségedre.

Mert néhány nap múlva, ha nem is nálad, de a közelében leszek.

Nem vagyok egyedül, Frances.

Kedvesem, meg kell ezt neked most írnom. Boldog vagyok és az is, aki engem boldoggá tesz, a te szabadságodért fog küzdeni. Hü barátom és ugy becsül téged, mint ahogy szeret engem. Ismer az én elbeszéléseimből.

Nem akarok reményeket ébreszteni benned, drága Francesem, de tudd meg, hogy sorsod mindenek ellenére visszarendel Hollywoodba.

Ugyane postával átutaltam neked száz dollárt, hallottam, hogy a vizsgálati foglyok maguk fizethetik meg ételüket.

Csókol számtalanszor

Ellened.

Charles Brandes Bécsbe utazott. Ugy gondolta, hogy most már mindegy, hol tölti ezt a néhány napot Európában. Csak a véletlen hozhatja Ellen Greent a kezei közé. Miért ne legyen Bécsben?

Eddie Miltonra nem is akart gondolni, mert dühös lett.

— Semmirekellő, a klub szégyene, szoknyavadász,

— gondolta magában.

És a szavak ismételen az ajkára jöttek. Mert legujabban magában beszélgetett, a „szegény Charles”-hez, ahogy saját magát nevezte.

— A kalapom már nagyon zsíros! Öt dollárt szánok egy ujra, mi a véleményed, szegény Charles? Különös szaga van ennek a városnak. Vajjon a virágok, vagy az asszonyok ilyen szagúak? Ahá, tudom már, a parfüm! Rettenetes! Bidős! Már az orrod is felmondja a szolgálatot, Charles? Már megint egy amerikai ment el mellettem! Talán ő is egy olyan spicli, mint te. Azt mondják, hogy Amerikában nagy a tempó és ezek az alakok itt sétálnak. Ellopják a kenyeret a detektívek elől ezek az amatőrök. Tudom, nagyon jól tudom, hogy engem is közéjük számítasz. Szép lányok vannak itt Bécsben. Össze kellene fogdosni őket és Hollywoodba vinni. Filmsztárokat szeretnék látni.

Hirtelen valaki utját állta. Egy fiatal leány volt.

— Uram!

— Kisasszony?

— Igaz, hogy ön magában beszélt, de szavai megütötték fületem. Film! Hollywood... Vannak összeköttetései? Gretának hívnak. És próbálták már velem Juliát és Lujzát...

Charlesnek kellett néhány pillanat, amíg összezedte gondolatait, aztán megkérdezte.

— Nem értem. Önt Gretának hívják és mint Juliát és Iujzát próbálták. Eszerint önnek három neve van?

— Szó sincs róla! Vagy úgy, ön nehezen érti a német nyelvet. Én ugyanis szini növendék vagyok. És ha csak tizenhárom éves vagyok is... mégis elég felvilágosult. Ezt hangsúlyoznom kell.

— Ön tetszik nekem, — szólt Charles jókedvűen.

— Nem csak önnek, minden férfinak. A bécsieknek különösen. És ugyebár, ön is sokat ígér nekem! Üres szavak. Ismerem én már az ilyesmit. Ön ugyebár Amerikai?

— Kozmopolita vagyok...

— Ez foglalkozás vagy vallás, kérem?

Charles jól mulatott.

— Ön mulatságos...

(Folyt. köv.)

Rádió

Péntek, október 9. Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: A Ionescu-tánczenekar hangversenyének közvetítése. 19.15: A Ionescu-zenekar hangversenyének folytatása. 20: Felolvasás. 20.20: Felolvasás. 20.35: Közvetítés az Operaházból. A szünetekben: hírek és sport közvetítés. 23.40: Hírek külföldre. **Budapest I.** 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Triumph énekegyüttes. 13.25: Hírek. 14: BSZKRT-zenekar. 15.40: Hírek. 17.15: Diákféltára. 18: Grieg: C-moll szonáta, op. 45. 19: Sport. 19.10: Cigányzenekar-zenekar. 20.10: Kínai és japán versek. 20.40: Szalónzene. 21.45: Kültügyi negyedóra. 22: Régi zene régi hangszereken.

23: Hírek. 23.25: Tánclemez. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek. **Budapest II.** 19.35: Gyorsíró tarfolyam. 20.10: Vig György szaxofonozik. 20.40: Milyen lesz Budapest a jövőben? Bierbauer Virgil dr. és Ortutay Gyula dr. párbeszéde. 21.10: Hírek. 21.35: Hanglemez. Bécs. 18.30: Dalok és áriák. 20.30: Kétszongorás hangverseny. 21: Zenekari hangverseny. 23.20: Csellóhangverseny. 24.10: Bárzene dalokkal. 1.10: Bécsi zene. **Belgrád.** 20.50: Énekhangverseny. 22: Lemezek. **Berlin.** 20.20: Hegedűhangverseny. 21.10: A rádiózenekar. **Lipese.** 22.30: Zongoralemez. **Milánó.** 18.15: Tánczene. 20: Vegyes-zene. 21.40: Vonósnégyes. 23: Dalok. 23.30: Tánczene. **München.** 24.30: Hangképek zenével. **Pozsony.** 19: Magyar-műsor. **Prága.** 21.05: A filharmónikusok hangversenye. 23.15: Dalok. 23.35: Lemezek. **Róma.** 21.40: Operett, utána tánczene. **Stockholm.** 20.50: Szórakoztató-zene. 21.50: Hangverseny. 23: Lemezek. **Strassbourg.** 21: Leme-

zek. 22.15: Szalónhármass. **Stuttgart.** 23.30: Zenekari hangverseny. **Varsó.** 20.20: Dalok. 21: Opera. 23.45: Könyvi-zene.

Szombat, október 10. Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Katonazenekar, melynek szünetében körülbelül 20.05: Felolvasás. 20.25: Film- és operettlemez. 21: Felolvasás. 21.15: Corologos-tánczenekar. 22.30: Hírek. 22.45: Cristea-tánczenekar. 23.45: Hírek. **A budapesti rádióleadó állomás** előre megállapított mai, szombati műsora Gömbös Gyula miniszterelnök temetésére való tekintettel elmarad. **A budapesti rádió** ma délelőtt, romániai időszámítás szerint tizenegy órákor Gömbös temetését közvetíti a parlament kupolacsarnokából. Bécs. 21.05: Nemzetközi énekhangverseny. 23.40: A rádióze-

nekar játéka. 1: Jazz. **Belgrád.** 20.30: Dalok és táncok. 22.30: Ének. 24: Vendéglő zene. **Berlin.** 20.15: Daljáték. 21.10: Zenés játék. 23.30: Vidám zenés és dalos-est. 1: Tánczene. **Deutschlandsender.** 20: Szórakoztató-zene. 23.30: Hegedű és csellókettős. 24: Tánczene. **Lipese.** 21.10: Operarészletek. 23.30: Vidám hétfélté zenés és dalos-est. **Milánó.** 18.15: Tánczene. 20: Vegyes-zene. 21.40: Opera, utána tánczene. **München.** 20.30: Zongorajáték. 21.10: Operett. 23.20: Lemezek. 24: Tánczene. **Pozsony.** 19: Magyar-műsor. **Prága.** 20.55: Zenekari hangverseny. 23.15: Lemezek. 23.30: Tarka zenés-est. **Róma.** 22.15: Könyvi-zene. **Stockholm.** 19.30: Jazz-dalok. 20.30: Régi tánczene. 23: Tánczene. **Strassbourg.** 20.30: Lemezek. 23.30: A rádiózenekar. 24.30: Tánczene. **Stuttgart.** 19.30: Lemezek. 21.10: Opera. 1: Szórakoztató-zene. **Varsó.** 22: Ének. 23.30: A rádiózenekar játéka. 23.45: Tánczene.

Apróhirdetések

Ha szereti az igazságot

hallani, keressen fel személyesen, vagy küldje be születési dátumát, felbélyegzett válaszborítékot és 40 leit bélyegben. Sch. Irene grafológus, Timisoara IV., Str. I. C. Bratianu 15. II. em. 10. (4425)

Oktatás

Francia órák

párisi diplomával bíró tanárnőnél. Jutányos árak. Várnay, III., Piata Asanesti 5. I. 8. (4762)

Alkalmazás

Bejárónő

tiszta, rendes nő, jó bizonyítványokkal a délelőtti órákra azonnal felvétetik. III. ker., Eroilor dela Tisa-ut 25 szám. (4755)

Állást keres

Nyelvvizsga folytán

elbocsátott postászsülök 15 éves fiúgyermeküket mechanikushoz, villany- vagy vízvezetési szerelőhöz szeretnék insnak adni, helyben, esetleg vidékre is, mivel a fiut nem tudják tovább taníttatni. A fiu intelligens, jó gyermek, 2 gimnáziumot végzett. Érdeklődni kérem a kiadóhivatalban. (4747)

Bahás

Egy-szobás,

konyhás lakás, vízvezeték a lakásban, gyermektelen házaspárnak kiadó. IV., Str. Vlahuta 16. (4745)

2- vagy 3-szobás

modern lakást keresek a II. vagy III. kerületben. Közel a villamoshoz. Cimeket kérem a kiadóban leadni. (4648)

Modern

2-szobás lakás, fürdőszobával, kiadó. Érdeklődni lehet Michlbach bórkereskedés, I, Piata Unirii 7. (4758)

Az ország egyetlen vendéglátó napi szaklapja

Gazeta Restauratorilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások Lapja

Timisoara I., Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton.
Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán

Adás-vétel

Eladó

jókarban lévő V. D. Traktor. Otelec, Berta Péter. (4757)

Családi ház

szép nagy kerttel, a III. kerület legszebb helyén, eladó 520.000 leiért. Cim a kiadóban. (4749)

Valódi karakulbunda

jó állapotban, skungallérral, jutányosan eladó. Cim: Str. Mircea Voda 3. (4756)

Téli menetrend

Ervényes 1936 október 4-től. (Időszámítás éjfél-től-éjfélig 0—24 óra.)

Vonatok indulása Timisoara, Domnita Elena állomásról:

Bucurestibe gyorsvonat	7.45
Bucurestibe Szimplon	12.26
Bucurestibe gyorsvonat	22.10
Turnu Severinre személyvonat	13.30
Caransebesre motorvonat	4.26
Caransebesre motorvonat	10.30
Caransebesre személyvonat	18.10
Jimoliára személyvonat	1.30
Jimoliára személyvonat	7.55
Jimoliára személyvonat	13.40
Jimoliára személyvonat	18.35
Jimoliára Szimplon	19.15
Buziásra motorvonat	5.55
Buziásra motorvonat	13.25
Buziásra motorvonat	18.30
Crucenire motorvonat	8.22
Crucenire motorvonat	13.45
Crucenire motorvonat	18.02
Resitára személyvonat (Versecre és Oravitára)	7.57
Resitára motorvonat (Oravitára)	11.18
Resitára motorvonat	14.27
Resitára személyvonat (Oravitára és Versecre)	19.33
Berzoviára motorvonat (Oravitára felé)	15.21
Stamorára motorvonat	5.32
Stamorára motorvonat	10.26
Báziásra személyvonat	13.56
Stamorára motorvonat	16.32
Versecre személyvonat	7.57
Versecre személyvonat	19.33
Aradra Oradeáig személyvonat	0.41
Aradra személyvonat	5.22
Aradra motorv. (Budapestre Rapid)	7.02
Aradra motorvonat	10.25
Aradra Oradeáig (Budapestre gyorsvonat)	12.29
Aradra motorvonat	14.30
Aradra motorvonat (Budapestre személyvonat)	16.12
Aradra Oradeáig személyvonat	19.22
Aradra motorvonat	21.59
Oradeára gyorsvonat és Budapestre személyvonat Aradon át	8.15
Valcanira motorvonat	8.00
Valcanira motorvonat	3.30
Valcanira személyvonat	17.20
Cenadra motorvonat	8.08
Cenadra motorvonat	14.00
Cenadra személyvonat	18.04
Rischiára motorvonat	4.30
Radnára motorvonat	6.15
Radnára motorvonat	9.45
Radnára motorvonat	13.10
Radnára motorvonat	18.30

Vonatok érkezése Timisoara, Domnita Elena állomásra:

Bucurestiből gyorsvonat	0.20
Bucurestiből gyorsvonat	7.28
Bucurestiből Szimplon	19.17
Turnu Severinről személyvonat	18.00
Caransebesről motorvonat	6.50
Caransebesről személyvonat	9.57
Caransebesről motorvonat	13.23
Lugojról motorvonat	19.59
Jimoliáról személyvonat	6.25
Jimoliáról személyvonat	10.05
Jimoliáról Szimplon	12.15
Jimoliáról személyvonat	17.35
Jimoliáról személyvonat	21.45
Buziásról motorvonat	7.52
Buziásról motorvonat	15.57
Buziásról motorvonat	21.57
Cruceniről személyvonat	6.40
Cruceniről motorvonat	12.28
Cruceniről motorvonat	17.25
Resitáról személyvonat Oravitáról és Báziásról	7.17
Resitáról motorvonat	11.41
Resitáról motorvonat (Oravitáról)	17.43
Resitáról személyvonat (Oravitáról és Versecrel)	21.23
Berzoviáról motorvonat (Oravitáról)	11.08
Stamoráról motorvonat	8.42
Versecrel személyvonat	12.06
Stamoráról motorvonat	14.20
Stamoráról motorvonat	19.11
Báziásról személyvonat	7.17
Versecrel személyvonat	21.23
Aradról motorvonat	1.13
Aradról Oradea felől személyvonat	7.33
Aradról személyvonat	9.55
Aradról motorvonat (Budapestről személyvonat)	11.45
Aradról Oradea felől személyvonat	13.20
Aradról motorvonat	15.37
Aradról Oradea felől (Budapestről gyorsvonat)	17.19
Aradról motorv. (Budapestről sz. v.)	20.15
Aradról személyvonat (Budapestről Rapid)	22.48
Oradeáról gyorsvonat (Aradon át)	21.50
Valcaniról személyvonat	7.53
Valcaniról motorvonat	13.00
Valcaniról motorvonat	19.55
Cenadról személyvonat	7.40
Cenadról motorvonat	12.42
Cenadról motorvonat	19.38
Rischiáról motorvonat	5.55
Radnáról motorvonat	7.08
Radnáról motorvonat	12.23
Radnáról motorvonat	16.08
Radnáról motorvonat	19.53

El: 16

egy légszűrítő, mely kőbányában vagy levegő kalapáchoz alkalmas, Holczer-garázsban. Lipova. (4735)

Zeneautomaták

egy billiárdasztal, egy 3-as és egy 4-es pénzszekrény eladó a Terminus kávéházban. (4763)

Kis bérház

befásított 420 négyszögöl telekkel a III. kerületi Mühle-kerti villák mellett, eladó. Érdeklődni lehet a Városi téglegyárnál, telefon 150. (4748)

Ha szép akar lenni

Használjon KILKA-tele liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három színben. Kapható kizárólag a Városi gyógyszerárban a „Fekete Sas”-nál, Piata I. C. Bratianu

Pülönice

Olcson

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Gloriei 9. Ádám Willweath. (4382)

Hölgyek szives figyelmébe!

Harisnyaszemek fejszedését

pontosan és olcsón vállalom. Cim: II. ker., Str. Gh. Asachi 21, ajtó 7. Burkus-vendéglő közepében.

Fordító-irodám

I., Piata Bratianu 2 sz. alatt, (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás-tanár, Bucuresti és Timisoara város volt első fordítója.

Hirdessen

a **Déli Hírlapban**